

HABARI

INFORMATION OM TANZANIA

54 årg

Nr 3/2022

Ur innehållet: Ushirika wa Neema, Språkliga rötter hos Gurnah, I Udornas Tid recenserar

Ett kollektiv för diakoner i Moshi: *Ushirika wa Neema*

Gemenskapen Ushirika wa Neema Ushirika wa Neema (UwN) i Moshi, är en gemenskap för ca 75 kvinnliga diakoner i Lutherska kyrkan i Tanzania (ELCT). Platsen Ushirika wa Neema är en oas med runda hus i två våningar, en liten rund kyrka samt stora gröna träd och odlingar för hushållet. Djurhållning bedrivs med höns, ankor, grisar och kor. UwN har stora fält på andra platser där de kan odla de viktigaste grödorna såsom majs och bönor. En del av det som odlas samt det som kan avvaras från djuren, mjölk från korna, säljs till människor runt omkring.

Diakonerna driver ett barnhem med ca 45 föräldralösa barn i Kalali, Machame. När barnhemmet startade var det tänkt att bara ta hand om de små barnen. En släkting skulle sedan kunna ta hand om dem. Det har visat sig att en del barn blir kvar hos diakonerna. De äldsta är nu ca 12-13 år och behöver ha en bra skolutbildning. Äldre barn ger nya utmaningar och möjligheter.

En diakon är hotelldirektör, en annan rektor, ytterligare andra är sjuksköterskor och arbetsterapeuter, lärare och ingenjörer. En skola i sydvästra Tanzania är ett av diakonernas projekt. Ett hostel för kvinnliga studenter är ett annat initiativ som genererar ett litet överskott och som också fyller en viktig funktion för gemenskapen på utbildningscentret i Moshi.

Alla projekt som diakonerna driver i samhället bekostas i första hand av det överskott som kommer av odling och djur-

hållning. När odlingarna inte ger avkastning slår det negativt för andra i samhället som behöver diakonernas hjälp. De diakoner som arbetar utanför gemenskapen får lön som lämnas till den gemensamma kassan.

De kvinnliga diakonerna lever i en slags kommunitet, en gemenskap. De har lämnat sina familjer men tillsammans mår de om allas familjer. Det kan finnas småsystem utan föräldrar som behöver utbildning - då bekostar systrarna det. Det finns alltid någon som behöver mer hjälp.

Montessori Training Center Moshi

I UwN bedrivs en lärarutbildning för montessoriförskola. Utbildningen är tvåårig och innehåller både praktik och teori. Studenterna bor på skolan under utbildningen. De reser bara hem under loven. Att bo tillsammans är en del av diakonernas koncept för att studenterna ska lära känna varandra och få möjlighet att bry sig om varandra - lära sig leva med varandras olikheter. Kamratskapet under utbildningen blir som en ny familj för studenterna vilket bidrar till utveckling av ansvar och till en känsla av sammanhang och stolthet. På skolhuset står det "We shall change society, let's work together"

Montessoripedagogiken passar extra bra i låginkomstländer som Tanzania där tillgången på undervisningsmaterial är begränsad och kostar pengar som man ofta inte har.

Den ideella föreningen Ushirika i Sverige (www.ushirika.se) har sedan början av 2000-talet bekostat 43 studenters tvååriga lärarutbildning. För närvarande bekostar föreningen sex stipendiater som blir färdiga i november 2022 och fem stipendiater som studerar sitt första år.

Att se glädjen i föräldrarnas ansikten när deras barn fått utbildning är så mäktigt vilket gör det arbete som görs i föreningen extra värdefullt. Stipendierna som ges berör inte bara stipendiaterna utan hela familjer där sådana finns.

I lärarutbildningen finns både män och kvinnor. De flesta är unga men det finns även äldre personer som med glädje går sina två år här. Varje år tar skolan in cirka 35 nya studenter.

I början av covid-19 pandemin var skolan stängd några månader men i augusti 2020 öppnade den igen. Då blev det hårt jobb för att kunna ta igen det som missats när skolan var stängd. I mars och april 2021 var det många i samhället som fick covid och flera personer dog, men systrarna och studenterna tycks ha klarat sig otroligt bra igenom covid19. Testcentra finns i Tanzania och vaccinering har påbörjats. Några av lärarna i UwN har vaccinerat sig men andra förhåller sig avvaktande. På en fråga om hur covid påverkat dem i montessoriutbildningen svarar rektor Christina att "everything was well managed and the students were ok". Covid tycks inte vara någon stor sak bland människor i Tanzania.

När studenterna är färdiga förskollärare får de alla arbete och är mycket eftertraktade. De uttrycker i sin utvärdering att stipendiet hjälper dem att hjälpa sina familjer. Ofta vill de fortsätta utvecklas för att vara en del i att utveckla sitt samhälle.

Neema Montessori Primary School

I november 2016 stängdes på myndigheternas begäran den två år gamla montessorigrundskolan, Neema Montessori Primary School, som diakonerna startat januari 2015. Myndigheterna ville se en komplett skola i stället för några enkla klassrum som byggdes ut vartefter det fanns ekonomisk möjlighet. Det var en stor sorg för diakonerna men mest för de barn (ca 60) som gått där i två år. En flicka frågade varje dag när hon kom hem "När får vi börja

Edna Kipaeni med sin mamma på examensdagen

Neema Pre- and Primary School.

i vår skola igen? Barnen i min nya skola vet inte hur man uppför sig. De tar saker ur händerna på en”.

Ett tufft arbete för diakonerna blev det att försöka få tillstånd till en ny skola och att få fram pengar till den. Efter många samtal med myndigheterna samt en arkitekt fanns till slut en ritning på en skola i två våningar med åtta klassrum och med utrymme på marken för fotbollsplan, basket och andra utomhusaktiviteter. En dag i juni 2019 ringde ”mama mkuu” (ledare), Sister (Sr) Elistaha, och berättade att de fått 260 353 US dollar från Arthur Waser Foundation (AWF) i Schweiz. Vilken nyhet och glädje! Sr Elistaha berättade att meddelandet kom efter att de ansökt hos AWF och dessutom bitt böner som de aldrig tidigare bitt tillsammans för detta projekt. 2020 kom så pandemin vilket fördröjde byggandet då visst material var svårt att få fram samt att den som basade för bygget blev sjuk.

43 barn började i januari 2022 i Neema Pre- and Primary School men i de renoverade första lokalerna. I september 2022 kan de äntligen gå i den nya skolan som då är helt färdig. Barnen går i pre primary och i klass 1 och 2 detta år. Skolans verksamhet utökas med en ny årskurs för varje år. Skolan har fyra lärare, två män och två kvinnor, som arbetar tillsammans i ett team. Skolans vision: ”All children will contribute to peace, justice and development in society and in the world”. Skolans uppdrag (mission): ”To educate children

to become confident and knowledgeable”. Skolans ”Vision” och ”Mission” är skrivna på en stor skylt vid vägen för att berätta för dem som kör förbi vad denna skolas viktiga uppdrag är. För diakonerna i UwN är skolan ett samhällsprojekt. När nya byggnaden används räknar man med att fler barn kommer till skolan.

Montessori i Tanzania

De diakoner som är engagerade i montessoriutbildningen är aktiva inom ”Montessori Community Tanzania” (MCT), en organisation som samlar alla montessorilärare och montessoriinstitutioner i Tanzania (<https://montessori.or.tz/>). Det finns nu nio institutioner som utbildar montessorilärare i Tanzania – i Arusha (två), Bagamoyo, Bukoba, Dar es Salaam, Lushoto, Moshi, Mwanza, och Mtwara. MCT sätter mål för tvåårsperioder. Ett mål är ökat samarbete med skolorna i närområdet. Rektor Christina tog under året kontakt med en grundskola nära UwN. Genom samtal med rektor samt intresserade lärare har UwN inrett ett montessoriklassrum i den närliggande skolan samt utbildar en eller två lärare för att på så sätt praktiskt också nå ut med utbildningen. Genom denna satsning kan fler lärare få syn på hur material kan användas för att barn ska få en ökad förståelse i lärandet.

MCT inbjuder också utomstående beslutsfattare och myndighetspersoner till dialog och samtal om pedagogiken. Det har resulterat i att förskolor som numera startar i Tanzania är rekommenderade att ha minst en utbildad montessorilärare bland sina lärare. Montessori har funnits i Tanzania sedan 1967 då Muriel Dwyer genom Aga Kahnstiftelsen ombads att starta en kurs. Att montessoripedagogiken har fått ett sådant starkt genomslag i Tanzania kan ha många orsaker men det pedagogerna i Moshi berättar är att den här pedago-

giken passar dem. Montessoripedagogiken är tydlig, visuell och konkret. Dessutom är barnet i fokus, barnets talanger och barnets möjligheter. I montessoripedagogiken finns en respekt för varje människa, liten som stor, respekt för varje människas möjligheter. Pedagogiken visar också på samband, hur vår värld hänger ihop och hur olika delar är beroende av varandra.

Hopp och möjligheter

Att bevara hoppet och hitta möjligheterna att hjälpa den som är i nöd i den kultur och det samhälle som är Tanzania imponerar på oss som fått möta diakonerna i Ushirika wa Neema.

*Text o bild om inte annat angivet:
Kerstin och Hans Forsberg
www.ushirika.org*

Kursdeltagare i en fortbildningskurs, i klassrummet och i arbete med att ta fram nytt material. Foto Christina Nakey.

Tidningskrönikan:

Nya budgeten, samtal med oppositionen

Under maj-juli skrevs mycket om den nya budgeten där man försöker hantera följderna av pandemin och kostnadsökningarna i Ukraina-krigets fotspår. Men man skriver också om närmandet mellan regeringspartiet CCM och oppositionspartierna: Mama Samia inledde med att kontakta Chadem Mbowe så snart han släppts ur häktet, men nu har processen övertagits av repektive partiledningar. Avskaffandet av lagar som hindrar verksamheten för media och opposition verkar vara på gång, och arbetet med den nya konstitutionen skall återupptas.

Mama Samia fortsätter sin internationella aktivitet med besök i USA, Uganda och Oman. Hennes medverkan i videon *The Royal Tour* har ökat intresset för Tanzania och Samia. Resultatet har blivit ökande turistintäkter och rekord i utländska investeringar.

Lättnader i medialagar planeras

Presidenten försäkrar att lagar som motverkar pressfriheten skall ses över. Lagarna är bland annat Media Service Act, Access to Information Act och Postal Communication Act. En kommitté med 7 företrädare från media diskuterar med regeringen, och planen är att presentera lagändringarna i parlamentet i september. 8/5 *Daily News*

Mama Samia på besök i Uganda

På inbjudan av president Museveni har Mama Samia åter besökt Uganda. Diskussionerna mellan presidenterna har rört samarbeten på många områden, bland dem energi, handel och transporter samt utveckling av infrastruktur. 10/5 *Daily News*

Lättnader i bränslepriser

Parlamentet har krävt åtgärder från regeringen för att mildra effekterna av de stigande bränslepriserna. Mama Samia har lovat lättnader från 1 juni, men man utlovade också åtgärder i den nya budgeten som börjar gälla 1 juli. 10/5 *Daily News*

Full fart framåt för LNG-projekt

Ett LNG-projekt kommer att genomföras i Lindi-regionen i södra Tanzania. Den

havsbase gasen kan då exporteras i vätskeform med fartyg. Investeringen är på 30 miljarder US dollar och beräknas ge arbete åt 6000 personer. 14/5 *Daily News*

Ny video: Tanzania Royal Tour

På initiativ av Mama Samia har en video för att marknadsföra Tanzania producerats, *Tanzania Royal Tour*. Mama Samia har själv huvudrollen, och videon har fått mycket internationell uppmärksamhet.

Presentationen av videon skedde i samband med Samias besök i USA, där över 500 miljoner har tittat på de olika intervjuerna med presidenten. Hon har bland annat intervjuats av New York Times och CBS. I Tanzania visades filmen först i Dodoma under närvaro av vicepresident Phillip Mpango. 15/5 *Daily News*

Lönerna höjs för statstjänstemän

Regeringen höjer de statliga lönerna inklusive minimilönen med 23,3%. Höjningen gör att lönedelen i budgeten för 2022/23 blir 9 700 miljarder Tsh. 14/5 *Daily News*

Stor köttexport till Mellanöstern

Tanzania exporterade 9000 ton kött till Mellanöstern under det senaste året, för

Professor Lipumba, ordförande för oppositionspartiet CUF, tror att Mama Samia kan fortsätta som president efter 2025.

36 miljoner US dollar. Störst importör var Qatar, följt av Oman. 16/5 *Daily News*

Chademas parlamentsplatser i HD

Det är fortfarande oklart om Chademas 19 platser i parlamentet. Chadema centralt bojkottade valresultatet och har uteslutit de medlemmar som ändå tog plats i parlamentet, och kräver att ledamöterna skall lämna sina platser eftersom de inte representerar Chadema. Parlamentets talman Tulia Ackson säger att man väntar på beslut från Högsta Domstolen. 17/5 *Daily News*

Ny medlem i AUs säkerhetsråd

Tanzania ingår bland de 15 länder som invalts i AUs Peace and Security Council. De andra medlemmarna är Kamerun, Djibouti, Marocko, Namibia, Nigeria, Burundi, Kongo, Uganda, Tunisia, Sydafrika, Zimbabwe, Ghana, Senegal och Gambia. Ordförandeskapet roterar månadsvis och Tanzania kommer att vara ordförande i mars 2023. Aktuella problemområden är Somalia, östra Kongo, Burkina Faso, Chad, Guinea, Mali och Sudan. 18/5 *Daily News*

Magufulis projekt skall fullföljas

I samband med att Mama Samia invigde en ny väg i Tabora-regionen poängterade hon att alla projekt som initierats av den föregående regeringen skall genomföras. Det aktuella projektet finansierades av Kuwait, som lovar fortsatt stöd till olika utvecklingsprojekt. 17/5 *Daily News*

Stöd till cashewnötsodling

Staten har köpt in insatsvaror för cashewodlare, såsom svavel och gödning. Dessa varor delas ut gratis till cashewodlare för att öka produktionen. 18/5 *Daily News*

Uppskattning från oppositionen

Ordförande Lipumba för oppositionspartiet CUF tror att Mama Samia har goda chan-

Mama Samia i landrover under en safari i videon *The Royal Tour*.

ser att vinna presidentvalet 2025. Främsta skälen skulle vara att hon drivit på för mer demokrati och "good governance". Han uppmanar henne också att kandidera för priset Mo Ibrahim Award som utdelas till framstående afrikanska ledare. Oppositionen uppskattar dialogen med Samia som syftar till att avlägsna flera lagar som hindrar deras verksamhet. 19/5 Daily News

Genlaboratorium invigt

Ett modernt laboratorium för genanalyser har invigts. Laboratoriet väntas få stor betydelse speciellt för malariaforskningen, där man vill följa utvecklingen av malariparasiten och dess motståndskraft mot mediciner. Målet för malariabekämpning är att helt eliminera sjukdomen till år 2030. Laboratoriet har bekostats av Bill and Melinda Gates Foundation. 21/5 Daily News

Kampanj för vaccinering mot polio

En tredagars vaccineringskampanj mot polio har genomförts, och man uppskattar att över 90% av målgruppen nåtts. Målgruppen är drygt 10 miljoner barn över hela Tanzania. Kampanjen har gått smidigt då vaccinationsteamet kunnat rapportera digitalt i realtid till ett center i Dodoma.

Kampanjen startades sedan Malawi och Mocambique rapporterat om insjuknade i polio, och den hade stöd från WHO, UNICEF och GAVI. 22/5 Daily News

CCM stöder politisk dialog

Regeringspartiet CCMs centralkommitté uttalar stöd för den dialog som Mama Samia inlett med oppositionspartierna. Ett första möte mellan CCM och det största oppositionspartiet Chadema har redan ägt rum. Detta föregicks av möten mellan Samia och Mbowe, det första omedelbart efter att åtalet mot Mbowe lagts ned den 4 mars. 24/5 Daily News

Afrikanska speciella dragningsrätter?

Mama Samia anser att Afrikanska Utvecklingsbanken borde kunna utfärda SDRs

Mama Samia och Chademas ordförande Mbowe efter Mbowes frivgivning.

sid 6 - Habari 3/2022

(speciella dragningsrätter). Samia gratulerade banken på dess 50-årsjubileum i Ghana, och passade på att lämna in låneansökningar för utveckling av transportinfrastrukturen i Tanzania.

Hittills är det bara IMF som kunnat utfärda SDRs, något som senast gjordes under covid-pandemin för totalt 943 miljarder US dollar. 25/5 Daily News

Infrastrukturpris till Mama Samia

Vid Afrikanska Utvecklingsfondens möte i Ghana fick Samia motta Africa Road Builders-Babacar Ndiaye Trophy 2022 för sina insatser att förbättra transportinfrastrukturen i Tanzania. Hon påpekade att priset borde ha gått till hennes företrädare Magufuli som hade påbörjat en rad infrastrukturprojekt. Just nu implementeras den nya järnvägen på 2724 km från Dar till Uganda, Ruanda, Burundi och Congo. 25/5 Daily News

Uppåt för snabbussarna

Dar es Salams snabbussar ökar både inkomster och antal passagerare. Biljettkomsterna ökade sedan ett automatiserat biljettsystem börjat användas, från 1,8 miljarder Tsh till 3 miljarder Tsh i månaden. Antalet passagerare var 190 000 per dag i år mot 117 000 förra året, delvis beroende på nya rutter. 30/5 Daily News

Sänkta priser på bensin och diesel

Myndigheten för vatten och energi har annonserat sänkta bensin- och dieselpriiser från 1 juni, på grund av de statliga subventionerna. De nya priserna motsvarar 13,30 kr/liter för bensin och 14 kr för diesel. 31/5 Daily News

Ny kampanj för Covid-vaccinering

En kampanj som ingår i Global VAX har startat. Syftet är att nå ut i landsbygden där det varit svårt att nå målgruppen. Global VAX är ett USA-initiativ som riktar sig till 12 länder i Afrika, för att man skall nå upp till målet att 70% av världens befolkning skall vara vaccinerad i slutet av 2022. Tanzania hade nått upp till 15% i maj.

Enligt hälsominister Mwalimu gör den ökade smittspridningen i södra Afrika att det är nödvändigt att öka vaccinationstakten. Fram till 20 maj har 34 000 insjuknat i Tanzania, och 800 har dött. Hittills har Tanzania fått drygt 13 miljoner doser vaccin. 3/6 Daily News

Polisen kritiseras av MR-organ

Ordförande för Tanzanias MR-kommission Maimu har presenterat en översyn av polisarbetet som pågått i två år. Det finns klagomål från såväl allmänheten som misstänkta och ibland media rörande övergrepp.

Hälsominister Mwalimu har mycket att stå i: Polio- och Covid-vaccinering, samt den mystiska näsblödarsjukan.

I sina undersökningar av klagomål samt vid sina inspektioner av polisstationer har man konstaterat både misshandel och tortyr av misstänkta (som ibland lett till döden) och korruption. Det förekommer också att misstänkta fängslats under lång tid utan åtal eller möjlighet till borgen.

De disciplinstraff som felande poliser döms till är inte i paritet med deras brott. Kommissionens uppfattning är att anklagelser om polisbrott skall utredas av oberoende institutioner. 4/6 Citizen

Fortsatt förbud för viltexport

Naturvårdsminister Chana har meddelat att förbudet mot export av vilda djur gäller tills vidare. En dag tidigare hade Tanzania Wildlife Management Authority meddelat att djur som fångats innan mars 2016 skulle få exporteras fram till december 2022 - efter klagomål från berörda företag att förbudet 2016 kom bara 1 månad efter att de beviljats exportlicenser. 5/6 Daily News

Viltvård och naturskydd ger resultat

Naturvårdsminister Chana anser att regeringens åtgärder för att skydda djur och natur burit frukt. Hon nämnde som exempel att elefantpopulationen ökat 30% i området kring Lake Natron, samt att i området kring Ruaha har buffel ökat med 80%, zebra med 36% och antilop med 65%. Den svarta noshörningen som är utrotningshotad har ökat med 27%. Jämförelseår är 2018.

Parlamentskommittén för naturresurser uppmanade regeringen att vidta åtgärder för att minska konflikterna mellan människor och vilda djur. 6/6 Daily News

Avtal om modern fiskehamn

Ett avtal har tecknats med ett kinesiskt bolag om en modern fiskehamn vid Kilwa i södra Tanzania. Projektet är budgeterat till 267 miljarder Tsh. Hamnen blir den största i sitt slag i Östafrika och kommer att kunna hantera 60 000 ton fisk om året. Man hoppas att hamnen skall bli fröet till en modern fiskindustri i landet.

9/6 Daily News

Finansminister Nchemba hade också mycket att stå i då nya budgeten skulle presenteras.

Fortsatta bränslesubventioner

Regeringen kommer att fortsätta subventionera bränsle med 100 miljarder Tsh i månaden, tills dess marknaden har stabiliserats. Priserna påverkas brett av kriget i Ukraina, det gäller till exempel också vete som vanligen importeras från Ukraina och Ryssland. 9/6 Daily News

Satsning på produktion av matolja

Staten har budgeterat 20 miljarder Tsh för stöd till ökad plantering av oljepalmer och solrosor, för produktion av matolja. I flera år har landet lidit brist på matolja, nu vill man bli självförsörjande och eventuellt även exportera. 9/6 Daily News

Polisman dödad i landkonflikt

Då gränsen för Loliondo Game Reserve genom ett masajområde skulle markeras sköts en polisman till döds med en pil. På sociala medier har det förekommit bilder på polisbrutalitet, samtidigt som sådant förnekas från myndigheterna. 10/6 Citizen

Loliondo-aktivister hotas

Regeringen hotar de som ligger bakom tumultet i Loliondo med stränga straff. Loliondo-området omfattar 4000 km² och regeringen har beslutat att 1500 km² skall skyddas medan 2500 km² avsätts för mänsklig aktivitet. Enligt regeringen har oroligheterna drivits fram av personliga intressen hos vissa individer.

Legal and Human Rights Centre säger att man konstaterat MR-brott vid konflikten, och oppositionspartier har föreslagit att pausa gränsdragningen tills dom fallit i det pågående rättsfallet. 13/6 Citizen

Uppåt för turistindustrin

Antal besök i landets nationalparker steg från 60 000 under april-maj förra året, till 115 000 under samma period i år. Intäkterna steg från 5,7 miljarder Tsh till 15,6 miljarder. Berörda myndigheter och företag tror att videon *The Royal Tour* där Mama Samia medverkar för att visa upp landets sevärdheter, har bidragit till ett ökat intresse från utlandet. 13/6 Daily News

Skatteverket fick in 21 400 miljarder

Totalt fick skattemyndigheten in 21 400 miljarder Tsh under förra budgetåret. Av dessa var 17 200 miljarder skatter, 2 030 miljarder avgifter och 759 miljarder från regionerna. Enligt finansminister Nchemba är korruption fortfarande ett problem, speciellt när det gäller skatt för företagen. Om de erbjuder en muta kan de få lägre skatt än de borde, men om de inte gör det kan de få högre skatt än de borde – en svår situation. 14/6 Citizen

Nya budgeten presenterad

Budgeten för 2022/23 på totalt 41 000 miljarder Tsh försöker hantera efterdyningarna av pandemin men också den starka inflation som blivit resultatet av kriget i Ukraina. 14/6 Citizen

Avgift på mobila betalningar sänks

I samband med budgetpresentationen meddelade finansminister Nchemba att avgiften för mobila betalningar sänks på så sätt att maxavgift blir 4000 Tsh i stället för 7000 Tsh per transaktion. Samtidigt breddas underlaget för vilka transaktioner det gäller. 14/6 Citizen

Ökat underskott i handelsbalansen

Fram till april ökade handelsunderskottet till 3 369 miljoner US dollar, mot 1 513 miljoner förra året. Enligt Bank of Tanzania beror det på stigande importpriser och pandemin. Exporten ökade med drygt 10%, och turistinkomsterna ökade starkt, men det kunde inte uppväga de starkt ökande priserna på importprodukter såsom bränsle. 15/6 Daily News

Statsbesök i Oman

Mama Samias besök i Oman har resulterat i en överenskommelse om att Oman skall hjälpa till att utveckla Kilimanjaro Airport. I projektet ingår hangar, ett 5-stjärnigt hotell och shoppingcentrum.

Men besöket resulterade också i många andra överenskommelser om samarbete inom sektorer som energi, turism, naturtillgångar och utbildning. 15/6 Daily News

Mama Samia hälsar på Sultan Haitham bin Tarik under statsbesöket i Oman.

Besparingar och intäktsökningar

Den nya budgeten förutsätter både besparingar och ökade intäkter. Besparingarna berör bland annat köp och drift av fordon, minskat statligt resande och mindre delegationer. Staten äger mer än 15 000 bilar och 14 000 motorcyklar som varje år kostar nästan 560 miljarder Tsh i inköp och drift. Ett annat förslag är att alla konferensrum ute i regionerna skall ha ICT-utrustning så att möten kan göras digitala. 15/6 Daily News

Budgetdetaljer

Av den totala budgeten går 64% eller 26 500 miljarder Tsh till återkommande utgifter såsom lånekostnader (11 300 miljarder), löner (9 300 miljarder) samt övrigt (5 300 miljarder). Utvecklingbudgeten är på 15 000 miljarder. BNP antas stiga med 5,3%, mot 4,7% för föregående år. Regeringen kommer att fortsätta förbättra affärsklimatet och öppna fler områden för privata investeringar. 15/6 Daily News

Regeringsförklaring om Loliondo

Regeringen har sett sig nödsakad till en förklaring om Loliondo för utländska diplomater. Enligt den grundar sig beslutet att inrätta en game reserve på att ökad mänsklig aktivitet i området har inneburit markförsämringar som i förlängningen hotar Ngorongoros djurliv. Några tvångsvisa förflyttningar av människor kommer inte att ske. 22/6 Citizen

CCM nu för en ny konstitution

I ett uttalande från regeringspartiet CCM vill man nu återstarta processen för en ny konstitution som stoppades av president Magufuli. Samtidigt berömmar man Mama Samias vägval att gå oppositionen till mötes för att ena nationen. 23/6 Daily News

Air Tanzania flyger till Kina igen

Air Tanzania återupptar direktflyg till Guangzhou i Kina, efter att godkända testprocedurer för Covid-19 införts. Handeln med Kina uppgick till nästan 7 miljarder US dollar under 2021. 23/6 Daily News

Jordbruksminister Bashe får stort tillskott i kassan från årets budget

Satsning på jordbruket

Regeringen vill öka skördarna med 10% fram till 2030. Man satsar bl.a. på digitalisering av auktionssystem och ökad lantbruksrådgivningen. Enligt jordbruksminister Bashe höjdes anslaget till jordbruket från 300 miljarder Tsh till 951 miljarder i senaste budgeten. 23/6 Daily News

Klart för start av LNG projekt

Enligt avtal skall norska Equinor och engelska Shell svara för ett första steg i projektet för att producera flytande gas. Produktion är aktuell tidigast 2025. Invånarna i tre byar i Lindi-regionen har fått kompensation av staten för att flytta. 23/6 Citizen

Gasproduktion och konsumtion ökar

Gasproduktionen i Mnazi Bay har varit igång i 16 år och ökar stadigt. En del används lokalt i Mtwara men mycket går via pipeline vidare till Dar es Salaam. Hittills har man upptäckt gastillgångar på cirka 2000 miljarder m³, det mesta i havet utanför södra Tanzania. 25/6 Daily News

Lånebilar till statliga tjänstemän

Enligt finansminister Nchemba ligger beslutet att låna ut tjänstebilar till behöriga tjänstemän fast. Syftet är att spara på statens pengar, i och med att tjänstemannen själv skall stå för underhåll och service. Beslutet har orsakat viss debatt i parlamentet. 25/6 Daily News

Ökande utländska investeringar

President Samias resor och statsbesök har lett till ökade utländska investeringar. Rekordhöga 9,2 miljarder US dollar har registrerats för en 3-månadersperiod fram till juni. 29/6 Daily News

Ingen planerad jakt på elefanter

Planerna på en reglerad jakt på elefanter har skrinlagts, eftersom aktuella siffror visar att populationen minskat från 134 000 2019 till mellan 50 och 60 000 idag. Vid en frågestund i parlamentet klargjorde regeringen att jakt på elefanter inte var aktuell, trots att elefanterna är ett problem för byborna i vissa områden. 1/7 Daily News

Chefen för TPA avsätts

President Samia har avsatt chefen för Tanzania Port Authority. Ny chef blir den tidigare vicen Mbossa. (Administrationen av hamnarna lider av långvariga problem, bland annat korruption). 4/7 Daily News

Besök av FNs Covid-19 koordinator

FNs chefskoordinator Chaiban för den globala Covid-19 vaccineringen har besökt Tanzania för att informera sig, och för att hjälpa till att undanröja hinder och flaskhalsar. Hittills har 10 miljoner tanzanier fått minst en dos vaccin, och 8,5 miljoner är fullt vaccinerade enligt hälsominister Mwalimu. 8/7 Daily News

Åtgärder för att stärka språket Swahili

Vicepresident Philip Mpango presenterade flera regeringsdirektiv för att stärka bruket av Swahili inom och utom landet när han deltog i den första Världswahilidagen. Bland annat skall en databas upprättas på tillgängliga swahiliexperter. Vidare skall alla lagar och förordningar översättas till swahili. UNESCO utsåg förra året 7 juli till Världswahilidagen. 8/7 Daily News

Dar: Stadens ledning suspenderad

Premiärminister Majaliwa har suspenderat chefen för Dar es Salaam administration samt 18 andra tjänstemän. Detta för att undersöka hur 10 miljarder Tsh av stadens intäkter kunnat försvinna. Grunden är en riktad revision för budgetåret 2019/20 som utförts av riksrevisionen. 11/7 Daily News

Näsblödarsjuka dödar tre i Lindi

Tre av tretton patienter har dött av en tidigare okänd näsblödarsjuka i Lindi. Enligt statsläkare Sichwale har patienterna testat negativt för Ebola, Marburg och Coronavirus. 13/7 Daily News

Enligt Gado har alla Tanzanias presidenter sålt jakträtten i Loliondo till rika araber.

Gruvminister Biteko är nöjd med utvecklingen av småskalig gruvdrift.

Små gruvor ökar bidrag till BNP

Enligt gruvminister Biteko har bidraget till BNP från småskalig gruvdrift ökat från 25% till 43% under förra budgetåret. Innan gruvlagarna ändrades 2016/17 var bidraget från smågruvorna endast 4%. 14/7 Daily News

Fortsatta insatser mot HIV/Aids

Regeringen har avsatt 1,9 miljarder Tsh för åtgärder mot HIV/Aids. Ett positivt resultat är att HIV-smitta från moder till barn minskat från 18% 2010 till 7% 2020. Åtgärderna gick på sparlåga under Covid-pandemin. 17/7 Daily News

Miljardlån från IMF

IMF har godkänt ett lån på drygt 1 miljard US dollar till Tanzania, för att mildra följderna av de stora kostnadsökningarna. Många ekonomer menar att pengarna bör subventionera konstgödning och stödja jordbruksproduktionen 21/7 Daily News

Oman lovar fortsatt stöd till Zanzibar

Zanzibars president Mwinyi har uttryckt sin uppskattning över Omans fortsatta stöd för utvecklingen i landet (Zanzibar var länge en del av det omanska imperiet). Stödet har innefattat renovering av House of Wonders och andra statliga project. Men Oman och Zanzibar vill även underlätta för privata investeringar. 26/7 Daily News

Paradisets språkliga rötter

Abdulrazak Gurnah, förra årets Nobelpristagare i litteratur, kommer från Tanzania, närmare bestämt ön Zanzibar. Men han har bott stora delar av sitt liv i Storbritannien och skriver också på engelska, till exempel i *Paradiset*, som är översatt till svenska, och som under 2022 har gått som följetong i Sveriges Radio.

Men det finns även en hel del ord på Abdulrazak Gurnahs modersmål swahili i *Paradiset*, liksom i hans övriga böcker.

En del ord ser väldigt arabiska ut för ett tränat öga, som *bismillah*, 'i Guds namn'. Och det stämmer att swahili har lånat in många ord från arabiska.

Men swahili är inget "blandspråk" och de två språken är inte heller besläktade. Swahili tillhör språkfamiljen bantu och är släkt med till exempel zulu i Sydafrika. Bantuspråken är väldigt många, uppskattningsvis 500, och talas från bergen i Kamerun i norr ända ner till Sydafrikas spets.

REDAN FÖRE 900-TALET talades en variant av swahili på Afrikas östkust. Själva namnet swahili härstammar från det arabiska ordet för 'kuster': sawa:hil. Det kom från början att stå för de fria människorna vid kusterna som inte ägde någon jord. Och det var just vid kusten och på öarna längs den östafrikanska kusten som swahili uppstod för att underlätta kommunikation, i synnerhet mellan köpmän. Exakt hur språket kom till är oklart. De flesta menar dock att det har uppstått i kontakten mellan arabiska köpmän och bantuspråkstalare i framför allt nuvarande Kenya och Tanzania.

På 1800-talet började swahili användas allt längre inåt fastlandet – och till följd av handeln med elfenben, ebenholts, guld och slavar, spred sig språket snabbt. Även kryddnejlikor var, och är fortfarande, en stor handelsvara för Zanzibar.

DET KOLONIALA intresset startade på 1880-talet, och det var Tyskland som gjorde anspråk på det område som kom att kallas Tyska Östafrika. Vid den tiden var swahili redan utbrett. De tyska kolonisatorerna uppmuntrade ytterligare spridning, eftersom de var beroende av swahili för sin administration. Paradiset utspelar sig i början av 1900-talet då Tyskland fortfarande styrde.

När sedan britterna tog kontroll över delar av Östafrika i slutet av första världskriget, blev engelska det officiella språket i de flesta av länderna. Britterna valde dock att fortsätta använda swahili, vid sidan av engelska, i sin administration. Dessutom behölls swahili som undervisningsspråk i

grundskolans första årskurser i Kenya och Tanzania, och så är fallet i Tanzania än i dag. Engelska introduceras som ett ämne på den nivån för att sedan bli undervisningsspråk i secondary school, som motsvarar högstadiet och gymnasiet.

1930 GRUNDADES en språkkommitté av den brittiska kolonialmakten för att standardisera och främja utvecklingen av swahili. Trots motstånd bland till exempel missionärer, tyckte guvernörerna i Kenya, Uganda, Tanganyika och Zanzibar att swahili var ett dugligt lingua franca – ett gemensamt språk för alla människor med olika förstaspråk i hela Östafrika.

Inrättandet av standardvarianten av swahili hade föregåtts av en konferens 1928 i Mombasa med representanter från kolonialmakterna i området. Vid det mötet beslutades att den zanzibariska varianten *kiunguja* skulle bli standardvarianten, trots att den inte hade någon lång litterär tradition.

En orsak till att valet föll på *kiunguja* är att den skrevs med det latinska alfabetet, medan den traditionella litterära varianten från Lamu och Mombasa, som båda ligger vid den kenyanska kusten, skrevs med en modifierad arabisk skrift. En annan orsak är att Zanzibar var ett mäktigt handelscentrum.

Än i dag är det så att zanzibarswahili anses vara *sahihi*, 'korrekt'. I *Paradiset* tycker en av Abdulrazak Gurnahs romanfigurer att lamu-swahili är renare än annan swahili. Men så kommer personen också just från Lamu.

För att visa att en kan tala zanzibarswahili är det viktigt att böja orden rätt, men också att uttala de många arabiska lånorden med arabisk touch. Denna accent framgår tydligast i de lånord där betoningen i arabiska inte är på näst sista stavelsen som den alltid är annars i swahili.

I DAG TALAS någon version av swahili som första eller andraspråk i Burundi, Demokratiska republiken Kongo, Kenya, Komorererna, Malawi, Mocambique, Rwanda, Somalia, Tanzania, Uganda och norra Zambia. Det är stor variation i rapporteringen av antalet swahilitalare, men de flesta källor nämner 70 miljoner till 100 miljoner. De flesta av dagens talare har swahili som andra- eller tredjespråk och många talar ett annat bantuspråk som förstaspråk.

SWAHILI ÄR ETT ganska typiskt bantuspråk, där substantiven är indelade i olika klasser, som styr böjningen av verb och adjektiv, till exempel. Det är lite som svenskans utrum och neutrum, där adjek-

tivet anpassas efter substantivets genus. Vi säger ju en röd bok, men ett rött bord. Så funkar det i swahili också, men med väldigt många fler klasser.

En hel del av swahiliorden i *Paradiset* börjar på m, till exempel *mzee*, 'äldre man, herr'; *mnyapara wa safari*, 'färdledaren'. Safari betyder för övrigt 'resa' i allmänhet på swahili, och har inte den specifika betydelse det har fått i svenskan.

De här orden hör hemma i substantivklassen med ord som betecknar människor.

De substantiven tar m- som prefix. I plural blir det wa-. Därför hittar du också ord som *wanyamwezi* i boken. Det betyder 'personer från nyamwezifolket'. Ett annat exempel är *washenzi*, 'vildar', som i singular blir *mshenzi*.

HUR SKA DÅ orden uttalas? Till att börja med betonas de allra flesta ord i swahili alltså på den näst sista stavelsen. Vi säger *vibarua*, 'daglönare', med betoningen på u. Den vokalen låter förresten mer som svenskans o. Swahili är inte speciellt svårt att uttala, och skriftsystemet ligger nära uttalet. Något som kan vara lite ovant är att en nasal, en konsonant som uttalas "genom näsan", kan följas av en annan konsonant i början av ordet. Det finns till exempel i ordet *mganga*, 'traditionell doktor'.

När skriftspråket skulle standardiseras, och ortografin – stavningreglerna – skulle skapas, togs som brukligt hänsyn till swahilis uttal. För att skriva vokalerna utgick man från latinska konventioner, och för att skriva konsonanterna utgick man från engelska konventioner. Detta system kan vi spåra än i dag; vi kan tänka på engelska när vi vill uttala en swahilikonsonant och på till exempel spanska när vi vill uttala en swahilivokal.

Det finns som sagt många gamla lånord i swahili från arabiska, som *tajiri*, 'rik person', ett ord som förekommer i Abdulrazak Gurnahs böcker. Där finns även lån från språk som gujarati och persiska, ett resultat av månghundraårig kontakt utefter Indiska oceanens kuster.

DEN SNABBA urbaniseringen av Östafrika och swahilis framträdande plats som lingua franca har gjort att allt fler har kommit att bli förstaspråkstalare av swahili. Dessa bor främst i stadskärnor i storstäderna Dar es Salaam, Mombasa, Nairobi och Lubumbashi.

Den swahili som talas i stadskärnorna skiljer sig dock en hel del från den standardiserade formen av swahili, som talas på Zanzibar i dag och som vi känner igen i Abdulrazak Gurnahs böcker. I Tanzania

är för övrigt både engelska och swahili numera officiella språk.

**Eva-Marie Bloom-Ström
och Malin Petzell.
Docenter i afrikanska språk vid
Göteborgs universitet.**

Artikeln har tidigare varit publicerad i tidningen Språk nr 2, 2022.

Mer om Swahili

Swahili tros ha uppkommit på 700-talet som ett handelsspråk. Det uppstod i kontakterna mellan olika folkgrupper på den afrikanska östkusten. Ursprunget som handelsspråk märks också i ordförrådet. Arabiska är den främsta långivaren. Många ord har också lånats in från persiskan och olika språk som talas i Indien.

De äldsta kända originaltexterna på swahili är brev från 1710. Men det finns äldre översättningar av bland annat arabisk lyrik.

I dag kommer många lånord från engelskan i synnerhet inom teknik och naturvetenskap. Men arabiskan fortsätter att vara en källa till språkliga lån.

Swahiliglosor från Paradiset

Många swahiliord i Paradiset är lite gammaldags, men här är några exempel på ord i boken som används fortfarande:

tajiri = 'rik person'. Ett inlånat ord som betecknar en människa måste böjas enligt den "mänskliga" substantivklassen, och därför skriver Abdulrazak Gurnah *tajiri m-kubwa*.

jicho = 'öga'. Pluralformen är *macho*.
marehemu = 'den framlidne'; ett respektfullt sätt att prata om en avliden person.

Nyundo = ett annat namn i boken, betyder 'hammare'.

maandazi = en friterad bulle som säljs längs med gatan och äts som snacks eller till frukost.

Kisimamajongoo = ett namn på en pojke i Paradiset. *Kisima* betyder 'källa', och *majongoo* betyder 'tusenfoting'. *kijana* = 'yngling', 'ungdom' (oftast om manlig sådan). Plural är *vijana*. Eftersom ordet betecknar en människa måste det böjas enligt den "mänskliga" substantivklassen; *kijana m-zuri*, vacker pojke.

kisirani = 'otur'.

haya = 'okej!'

pombe = 'öl, alkohol'.

shuka = klädesplagg (bärs mest av mas-sajer); betyder även 'lakan', används med svensk plural i Helena Hanssons översättning av Paradiset: *shukor*. Plural på swahili är *mashuka*.

Och så klart namnet *Simba*, som betyder 'lejon'.

Obekvämlig journalist

– Jag var först med att berätta hur sjuk president Magufuli var. Mina källor berättade att han dog av covid, vilket Tanzanias nuvarande president senare också bekräftade, säger Ansbert Ngurumo som från exilen i Sverige bevakar utvecklingen i Tanzania.

Ansbert Ngurumo är redaktör för den tanzaniska nättidningen Sautikubwa ("Låter bra") och lever själv sedan flera år i exil i Sverige. Härifrån driver han en oberoende tidning som sedan starten etablerat sig som en viktig oberoende nyhetskanal. Själv har Ansbert Ngurumo genom sin tidning över 200 000 följare på Twitter.

– Med hjälp av journalister och källor i Tanzania som av säkerhetsskäl behöver vara anonyma bevakar vi utvecklingen i landet och skriver saker som andra medier inte kan, eller vågar, rapportera kring, berättar han.

Ansbert Ngurumo med kristdemokratiska politikern Gudrun Brunegård under Global Bar-samtalet. Foto: David Isaksson

sid 10 - Habari 3/2022

När ryktena om att Tanzanias tidigare president var sjuk i covid var Sautikubwa en av de få medier som öppet skrev om detta.

– Jag var först med att twittra om den sjuke Magufuli. Jag skrev artiklar varje dag om vad som hände med honom och jag kallades för lögnare. Mina källor berättade att han dog av covid, vilket Tanzanias nuvarande president senare också bekräftade, fortsätter Ansbert Ngurumo.

Efter Magufulis död uppstod en dragkamp i Tanzania om vem som skulle bli president och det var många inom den gamla makteliten som inte ville låta en kvinna ta över, eftersom det inte var de som utsett henne till vicepresident. Men Samia Suluhu kunde ta över, bland annat därför att hon hade stöd från den mäktiga militären.

Situationen har förbättrats

Jämfört med åren under president Magufuli då det till och med kunde vara farligt att läsa en oberoende tidning i sin egen mobil så har situationen i landet förbättrats när det gäller demokrati och mänskliga rättigheter: samhället har öppnat upp och president Samia Suluhu vinnlägger sig om

att ha en bredare dialog och samtidigt inte skynda framåt alltför snabbt.

– Men även om vi ser positiva signaler, vilket bland annat gjort att flera oppositionspolitiker återvänt, så har ingenting förändrats i konstitutionen. Så länge den inte ändras så finns det inga garantier för att inte den som kommer efter henne skulle kunna vrida utvecklingen tillbaka, konstaterar Ansbert Ngurumo som ändå själv är försiktigt optimistisk när det gäller utvecklingen i landet. Det faktum att president Samia Suluhu är kvinna och kommer från Zanzibar som har en stark, egen ställning i landet är i sig viktigt.

Sverige har under många år gett ett omfattande bistånd till Tanzania och stundtals har kritiken varit hård om att biståndet i hög grad gynnar det styrande partiet, något vi skrivit om tidigare.

Så vad tycker om Ansbert Ngurumo om det svenska biståndet. Har vi varit naiva?

– Inte bara Sverige utan hela världen har varit vänligt inställd till vårt land länge; vi har varit älskade i 50 år. Men biståndet har inte använts på det sätt som det från början var tänkt utan har gynnat en liten elit.

**Tomas Nordberg
Ur Globalbar den 13 maj 2022**

Mama Samia i The Royal Tour

I januari släpptes en trailer till dokumentärfilmen *The Royal Tour* där President Samia Suluhu presenterar sevärdheter och vad Tanzania har att erbjuda turister.

Binti

Öppningsfilmen *Binti* (dotter/flicka) på Zanzibars Internationella filmfestival, ZFF, har vistas på flera andra filmfestivaler. Filmen finns nu på Netflix. Binti skildrar fyra kvinnöden. Regissör är Seko Shamte.

Den 25-årsfiranden filmfestivalen pågick den 18-26 juni och där visades 101 filmer.

Swahili fashion week

I december hölls modevecka nr 14 i Dar, med temat *Upptäck vad som gör Afrika vackert*. Modeveckan har utvecklats till en av de största modeveckorna i Afrika och utgör en stark motvikt mot importerade märken.

Grundaren Mustafa Hassanali refererar till det afrikanska ordspråket: ”Om du vill komma fram snabbt, gå själv, om du vill komma långt, gå tillsammans”.

Linbana på Kilimanjaro?

Den 2 december offentliggjorde vice turistministern Mary Masanja planer på att bygga en linbana på Kilimanjaro för att underlätta för turister som av olika anledningar inte kan företa den vanliga femdagarsvandringen.

Varje år försöker 50 000 nå toppen på 5895 meters höjd men en hel del faller ifrån på grund av den syrefattiga luften och kylan.

Naturvänner har vänt sig mot planerna.

Försenade energi- och gruvprojekt

För 10 år sedan godkände parlamentet etablerandet av flera kolgruvor och koleldade kraftverk i sydvästra Tanzania. Drygt hälften av den producerade elen var tänkt att gå till flera kolgruvor och Linganga järnmalsgruva inklusive smältverk.

Frågor restes i parlamentet i november 2021 eftersom projekten fortfarande inte har påbörjats.

Ett kinesiskt bolag fick kontrakt för byggena men Magufuli-regimen gav aldrig det slutliga tillståndet. Magufuli var motståndare till ytterligare kinesiska lån och kinesiskt inflytande och stoppade även planerna på en stor hamn i Bagamoyo.

Regeringen avser nu att påbörja projekten men i mellantiden har intresset för kolkraft minskat starkt.

Behovet av mer elkraft har också minskat i och med det pågående bygget av det mycket stora och kontroversiella vattenkraftverket vid Stigellers Gorge.

Islams nyår nu helgdag i Zanzibar

Den islamska nyårsdagen förklaras nu som officiell helgdag i Zanzibar. Inom islam infaller nyårsdagen den första dagen i månaden Muharram (första månaden i den islamiska kalendern). Muslimer kallar dagen för *hidjra*, som betyder ”utvandring”. Denna dag brukar firas genom att berätta om olika händelser i Muhammads liv och önska varandra ett gott nytt år.

I år infaller nyårsdagen 21 september.

Mkapa foundation och AWF

Förre presidenten Mkapa instiftade en stiftelse som huvudsakligen stöder hälso- och sjukvård men även naturvård.

The African Wildlife Foundation firade 60-år 2021 och till jubileet lanserades *The Global Benjamin Mkapa African Wildlife Photography Awards* vid en ceremoni med utställning och prisutdelningar i Arusha den 1 juli.

<https://mkapafoundation.or.tz/>

Diamond: Inga mer pris, tack

Bongo flawa-artisten Diamond Platnumz vägrar ta emot pris från Tanzania framöver.

I januari gav president Mama Samia order om att royalties skulle börja betalas ut av Cosata, Copyright Society of Tanzania. Något som inte gjorts tidigare. Vid en gala i januari delades checkar ut till artister och samtidigt kungjordes att de 10 artister som tjänat mest skulle bli prisbelönda.

Diamond och hans Wasafi Singers var inte med på listan. Cosata hävdar att de inte var registrerade hos dem, vilket Diamond häftigt förnekar.

Diamond hävdar att han står skyhögt över alla andra artister i Tanzania, priser är bra för andra men han klarar sig själv, det vore orättvist att tävla mot andra artister i Tanzania.

Daily Nation 2022-03-20

Anders Danielson

Docent Anders Danielson, Lund, har avlidit i en ålder av 64 år. Anders Danielsson, från Sturkö i Blekinge, blev fil kand i nationalekonomi och geografi vid Göteborgs universitet 1981 och doktor i nationalekonomi i Lund 1991, där han också blev docent och universitetslektor. Åren 2006–2007 var han generaldirektör för SADEV i Karlstad, som utvärderade svenskt utvecklingsbistånd.

Anders var inriktad på utvecklingsfrågor. Han började med avhandlingen om den offentliga sektorns expansion på Jamaica 1962–1984. Den följdes av en bok där han vidareutvecklade det nymarxistiska begreppet ekonomiskt överskott. Senare skrev han makroekonomiska rapporter om Tanzania för Sida och artiklar med koncentration på bistånds- och skuldfrågor och ekonomiska reformer.

En stor fråga inom nationalekonomin är vad som skapar ekonomisk tillit. I en välciterad forskningsartikel jämför han i ett tillitsspel studenters beteende i Sverige och Tanzania.

Anders kommunikativa talang gjorde att han också blev redaktör för tidskriften *Ekonomisk Debatt*.

Kulturfest i Göteborg

Tanzaniaföreningen i Göteborg bjuder 1 oktober in till kulturfest på Brahegatan 11.

Hedersgäst är ambassdör Grace A Olotu.

Se vår hemsida, facebook eller ring 0768 72 24 85, 072 53 72 93

Berättelsen om familjen Barheida genom 50 år

I Udornas tid

Som representant för Habari var jag med vid boksläppet av Stig Holmqvists senaste bok *I Udornas tid*. Ett hundratal personer deltog tillsammans med Carlssons förlag på Konsthuset i Stockholm. Förutom förlaget och Stig själv talade även Anne Waldrop, professor i Utvecklingsstudier vid Oslo universitet. Hon använder Stigs tidigare bok *På Barheidas tid* som kurslitteratur i socialantropologi.

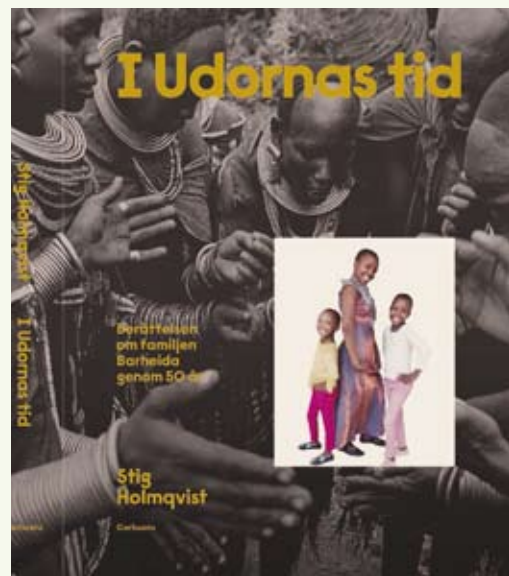
Vad är då Udorna? Jo, på Barabaigfolkets språk är uda ett femininprefix. Alla flicknamn börjar med *uda*. I boken får vi följa de tre flickorna Udaudi, Udeberega och Udamwanang. Stig och hans hustru Aud Talle har följt familjen Barheida i 50 år. De tre flickorna är Barheidas barnbarn, döttrar till hans tredje och yngsta hustru. Bakgrunden till boken är delvis att den tidigare boken *På Barheidas tid* (2005) var efterfrågad men hade tagit slut på förlaget. I stället för att enbart skriva en ny bok om de tre flickorna och deras föräldrar bestämde sig Stig för att göra en samlingsvolym med delar av *På Barheidas tid* och en fortsättning som fokuserar på Barheidas barnbarn. Det blev en unik berättelse där vi får följa utvecklingen hos en barabaigfamilj under 50 år. Stig och Aud kallades Barheidas barn och har fått möjlighet att på mycket nära håll följa familjens olika öden. Udaudi har fått namn efter Aud, som tyvärr gick bort i cancer för tio år sedan. I familjen finns också nu en liten pojke som fått namn efter Stig.

Boken skildrar hur en ganska välmående nomadminoritet på 70-talet fråntagits mer och mer av sin boskaps betesmarker och tvingats ändra sitt levnadsmönster. Mycket känns igen från andra delar av världen, även från våra egna samer. I den mycket uppdelade arbetsfördelningen mellan män och kvinnor är männen de största förlorarna när den moderna världen tränger sig på. De förlorar viktiga arbetsuppgifter, tappar sin roll och status och börjar dricka för att trösta sig. Kvinnorna har de mer jordnära sysslorna och tycks ha lättare att anpassa sig till nya omständigheter. Många gånger tar Stig och Aud upp frågan om skola och utbildning med Barheida. Men han behöver pojkarna till att valla boskapen och flickorna behövs i hemarbetet. Han har ingen förståelse för att utbildning skulle medverka till att hans familj skulle få det bättre. Mycket senare fattade Stig och Aud beslut om att försöka se till att de tre barnbarnen skulle få utbildning. Deras mamma sa nej och åter nej. Men med hjälp

av barabaigkvinnan Magreth, som fått utbildning och arbetade för barabaigkvinnornas rättigheter, gav mamma Muchu med sig. Flickorna går idag i skola i Dar es Salaam, den äldsta Udaudi på Barbro Johanssonskolan. Stig och vänner till honom finansierar flickornas utbildning och Magreth hjälper dem till rätta i deras nya omgivning. De reser tillbaka till föräldrarna någon gång om året men kan inte tänka sig att leva ett traditionellt barabaigliv. Var det rätt att ta dem från byn och ge dem utbildning? Stig brottas tidvis med frågan. Sista kapitlet i boken är en intervju med Udaudi. Hon berättar att hon älskar sin skola, att hon vill läsa vidare och gärna vill studera astronomi och sedan kanske bli astronaut på NASA. Tyvärr finns det ingen framtid för de som vill leva ett traditionellt barabaigliv, så jag tycker att Stig och Aud gjorde helt rätt.

Boken är förutom en berättelse om familjen Barheida även en personlig berättelse om författarens liv och reflektioner. Den är rikt illustrerad med många vackra fotografier. Lite upprepningar förekommer i den andra delen av boken men de hjälper kanske till att förstå den omvälvande förändring som familjen Barheida och många andra liknande familjer utsätts för när den nya världen tränger sig på.

Udaeva Löfgren

Vänföreningen Eskilstuna – Usangi

Vi i Vänortsföreningen Eskilstuna -Usangi kämpar på med att hålla föreningen flytande. Vi är många nya i styrelsen. Alla gamla styrelsemedlemmar som känner Usangi och alla kontakter där har slutat arbeta för föreningen. Jag tog över efter Sven som varit sekreterare i många år och han hade koll på nästan allt. Som tur är har fortfarande ett par av styrelsemedlemmarna varit i Usangi flera gånger och har god känedom om personerna där.

Vi har inte kunnat ha någon resa ner till Tanzania sedan pandemin startade. Fortfarande har vi ca 130 fadderbarn. Pengar skickas varje kvartal. Många av faddrarna har slutat och det är dagsläget svårt att hitta ersättare. Det ekonomiska läget i Sverige gör det pressat för många av våra faddrar som är pensionärer.

Vi i styrelsen har haft möten via datorn under pandemin. År 2021 kunde vi ha ett årsmöte på hösten när restriktionerna lättade och vi har även haft årsmöte 2022. Dock med väldigt låg delaktighet från medlemmarna. Kontakten är lite si och så med styrelsen i Usangi. Vi arbetar för att den ska bli bättre.

Vi håller nu på med en insamling för att kunna bygga ett skolkök till skolan som vi sponsrat bygget av.

Vår förhoppning är att någon ska kunna åka till Usangi i höst.

Gå gärna in på vår hemsida och kika för mer information.

Med vänlig hälsning
Ulla Lindberg, sekreterare
info@usangi.com